

i Indtægt, skulle betale 20 Kr. om Aaret for et Barns Undervisning i den offentlige Skole. Hvis dette Forslag bliver vedtaget, tror jeg, at det vil have en meget stor Udmeldelse af Folkef. skolen til Følge. Der er jo allerede nu Tendens oppe til, at mange Folk tage deres Børn ud af Folkef. skolen og sende dem hen i Privatskoler, navnlig private Realskoler, hvoraf der nu er oprettet en Mængde rundt omkring i Landet. Denne Tendens, som allerede er til Stede, vil sikkert udvikle sig saaledes, at Udmeldelsen af Folkef. skolen vil blive langt almindeligere, end den er nu. Men hvad vil dette betyde? Ja, det vil netop betyde, at de mest velstillede i Samfundet tage deres Børn bort fra Folkef. skolen. De Tænlomme vil nok som saa: Naar vi alligevel skulle betale 20 Kr. aarlig for at have et Barn gaaende i den offentlige Skole, lad os saa hellere lægge lidt mere til og sende det hen i en Realskole, hvor Barnet faar en fyldigere og bedre Undervisning. Men det vil jo ganske simpelt have til Følge, at Folkef. skolen synker ned til at blive en Fattigskole. Jeg ved ikke, om det har været det ærede Medlems Ideal at arbejde hen til, at Folkef. skolen mere og mere faar Præg af at blive en Fattigskole, men i ethvert Tilfælde vil det Forslag, som det ærede Medlem for Kjøbenhavns 4de Valgkreds har stillet, bidrage til, at Folkef. skolen i langt stærkere Grad end hidtil bliver en Fattigskole. Og efter de øvrige Forslag, som det ærede Medlem har stillet, vil det blive en Fattigskole, der styres af Præsterne og de højtbesatte, og hvortil Raldsretten udøves af Skoledirektionen og næsten udelukkende af Skoledirektionen. — Ved Endringsforslaget under Nr. 85 er der indført en Bestemmelse, som vil kunne komme til Gode for saadanne Kommuner som Sundbyerne og Esbjerg. Efter det oprindelige Forslag var det f. Eks ude i Sundbyerne saaledes, at kun 4 Lærere der kunde blive lønede som Førstelærere. Der er et Lærerspersonale paa 24 Lærere og Lærereinder, og af disse vilde kun 4 blive lønede som Førstelærere, medens de 20 vilde blive lønede som Andenlærere. Man kan saa godt forstaa, at Lærersstanden derude har syntes, at det var haardt, at saa mange af dem skulde være Andenlærere og have Udset til aldrig at avancere videre op. Nu er det jo foreslaaet, at i det mindste Halvdelen skulde kunne rykke op til at faa samme Løn som Første- og Enelærere paa Landet. Jeg anser dette Forslag for en Forbedring, og jeg tillader mig at anbefale ærede Medlemmer at stemme derfor.

Naar man nu vil se paa denne Skolelov i sin Helhed, tror jeg, at man maa betegne den som hyderst tarvelig. Den er egentlig som et afgnavet Ben, og det gode, den medfører, er baade for Lærere og Børn overordentlig bestf. det. Det, der oprindeligt var foreslaaet i Skolelovsforslaget fra Ministerens Side, er jo nu blevet stærkt beklippet, idet det ved 2den Behandling blev nedsat med 250,000 Kr. Og for Børnernes Bedkommende vil denne Skolelov jo ogsaa omtrent gaa umærkelig hen over den danske Folkef. skole. Der vil, saa vidt jeg erindrer, blive 368 Skoler, for hvilke Undervisningen vil blive højnet lidt, idet disse Skoler ville faa oprettet en Klasse til. Men for alle de andre Tusinder af Skoler her i Landet ville denne Lovs Bestemmelser gaa umærkelig hen — de ville slet ikke ane, at vi have faaet en ny Skolelov her i Landet. Der er jo en Mængde vigtige Skolepørgsmaal, som man helt har udeladt ved Behandlingen af dette Lovforslag. Den ærede Ordfører nævnte dem i Gaar. Jeg skal tillade mig at gentage dem. Der er saaledes Spørgsmaalet om Skolehygiejnen; det er fuldstændig udeladt, vi staa endnu paa de gamle Bestemmelser af 1856. Religionen fører fremdeles Højhædet i Skolen. Tilsynet er fremdeles lagt i Præstens Haand, og Skolen og Lærerne ere altsaa stilled under Præstens og Kirkens Overhøjhed. Den religiøse Tolerance, som jeg havde foreslaaet gennem den uskyldige lille Endring om at gøre Religionen til et fritstillet Sag, er stemt ud ved 2den Behandling, og den humane Bestemmelse om at indføre Bep. for fattige og nødlidende Børn i Skolen, en Bestræbelse, der saa smukt er støttet af Frivillighedens Vej rundt omkring i mange Kommuner i Landet, og som altsaa derved er godtgjort at være en Ting, der er nyttig og gavnlig for Børnene, blev jo ligeledes stemt ud ved 2den Behandling. Naar vi altsaa se paa det, der nu hydes det danske Folk ved denne Lov, er det en overordentlig tarvelig og bestf. Skolelov. Men det er jo muligt, den kan føre et Gode med sig, og det er det, at Spørgsmaalet om en Skolereform er blevet sat under Debat ikke alene her i Rigsdagen men ogsaa ude omkring i Befolkningen. Jeg tror, at det er rigtig, som den ærede Ordfører bemærkede i Gaar, at det, som Befolkningen, Bælgerne, udf. mest spørge om ude i Landet, er: Hvad bliver det til med Skoleloven, saa vi noget ud af den? Ja, der er jo ingen, der kan give Svar herpaa, men skulde det ske, at det Forslag, der nu ligger paa vort Bord, bliver vedtaget og bliver til Lov, tror jeg, at